
การศึกษาศาภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่
สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพะเยา เขต 2*

A STUDY OF THE MANAGEMENT OF NEW DISTANCE LEARNING VIA
SATELLITE FOR SMALL-SIZED SCHOOLS UNDER PHAYAO PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ฉันทช กันทะดี¹ และ ณัฐวุฒิ สัพโส²

Chanthat Gantadee¹ and Natthawut Subphaso²

¹⁻²วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

¹⁻²School of Education University of Phayao, Thailand

Email: G.Chanthat@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เพื่อเปรียบเทียบ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสภาพ
การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด และ
ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ศึกษา ปีการศึกษา 2567 จำนวน
97 คน ซึ่งใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ค่าเอฟ ผลจากการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการ
การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ศึกษา โดยภาพรวม
ทุกมาตรฐานอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็น
เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาด
เล็กในพื้นที่ศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน และจำแนกตาม

* Received 8 April 2025; Revised 17 April 2025; Accepted 29 April 2025

ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ข้อเสนอแนะ สถานศึกษาควรส่งเสริมวินัยและความรับผิดชอบของผู้เรียน ควบคู่กับการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ผ่านสื่อที่มีประสิทธิภาพ โดยมีครูช่วยกำกับดูแลและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและนโยบายภาครัฐ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำสำคัญ: การบริหารการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่; โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

This research aimed to investigate, compare, and propose recommendations regarding the state of administration of the new model of distance education via satellite for small schools under the Office of Phayao Primary Educational Service Area 2, classified by the highest educational qualification and work experience. A questionnaire was used as the research instrument to collect data from a sample group of 97 teachers and educational personnel in small schools within the study area during the 2024 academic year. Statistical methods employed for data analysis included percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The findings revealed that: 1) The overall state of administration of the new model of distance education via satellite for small schools in the study area was at a high level across all standards. 2) The comparison of differences in opinions regarding the state of administration of the new model of distance education via satellite for small schools in the study area, classified by the highest educational qualification, showed no significant difference. However, when classified by work experience, a statistically significant difference was found at the 0.05 level. 3)

Recommendations include that educational institutions should promote student discipline and responsibility alongside the development of skills and learning through effective media, with teacher supervision and learning assessment. Administrators should define a vision and educational quality development plan that aligns with the school context and government policies to enhance learning achievement.

Keywords: A New Approach to Distance Education Management via Satellite, Small-sized schools

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยในศตวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552–2561) มีเป้าหมายหลักในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ ตลอดจน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม ในการบริหารจัดการ การศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพหนึ่งในแนวทางสำคัญที่ตอบสนองต่อเป้าหมายดังกล่าว คือ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยเฉพาะเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านดาวเทียม ที่ช่วยให้สามารถกระจายองค์ความรู้ไปสู่ทุกพื้นที่ในประเทศไทยได้อย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 และเริ่มออกอากาศเป็นครั้งแรกในวันที่ 5 ธันวาคม 2538 โดยมี โรงเรียนวังไกลกังวล เป็นแม่ข่ายถ่ายทอดสัญญาณไปยังโรงเรียนทั่วประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู และยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้โรงเรียนในเมืองและชนบทมีมาตรฐานใกล้เคียงกันแนวคิด การศึกษาทางไกลนี้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2553 โดยเฉพาะ มาตรา 37 ข้อ 4 ซึ่งกล่าวถึงการจัดการศึกษาทางไกล และ หมวด 9 มาตรา 63 ถึง 69 ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ในทุกพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนิน โครงการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล (Distance Learning หรือ DL) ซึ่งมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีเข้าไปจัดการเรียนการสอนในทุกห้องเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบ

ปัญหาครูไม่ครบชั้น โครงการนี้ช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันมีผู้เรียนจากกว่า 2,000 โรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการ และมีผู้เรียนรวมแล้วมากกว่า 1.5 ล้านคน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 พบว่า โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ยังคงประสบปัญหาเกี่ยวกับ ระบบอินเทอร์เน็ต วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน และจำนวนครูที่ไม่เพียงพอกับจำนวนชั้นเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องเร่งแก้ไขเพื่อให้สามารถใช้วัตรกรรมทางการศึกษาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับ จุดเน้นของสำนักงานฯ ประจำปีงบประมาณ 2567 ข้อที่ 8 ที่ระบุว่า “ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ทุกระดับ” ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับการศึกษาทั้งในระดับโรงเรียนและระดับชาติ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2, 2567)

ผู้วิจัยเป็นผู้หนึ่งที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก และจากการนิเทศสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จึงสนใจศึกษาเรื่องการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการทำงาน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 31 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 130 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2, 2567)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2567 กำหนด

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie&Morgan, 1970) เทียบขนาดของประชากร 130 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 คน นำมากำหนดสัดส่วนตามประชากรในแต่ละโรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open End) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจคำตอบ (Check List) เกี่ยวกับ ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ 1. มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน

2. มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน

3. มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน และมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open End)

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิด ที่เกี่ยวข้อง จากบทความ ตำรา เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก รวมทั้งเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร ที่จะศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษา และกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการการสร้างเครื่องมือ โดยจัดทำตารางโครงสร้างและเนื้อหา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไข

3. สร้างเครื่องมือที่กำหนดตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในการแบบสอบถามและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คน โดยมีรายนามผู้เชี่ยวชาญ

6. นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้พบว่าทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีเท่ากับ 1.00

7. ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามบางข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

8. นำเครื่องมือวัดที่ได้ทำการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด กับโรงเรียนเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.976

9. ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยของแบบสอบถามแล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงเพื่อการวิจัยต่อไป

10. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสืออนุญาตขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในการขอความร่วมมือครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยนำหนังสือแจ้งขอความร่วมมือพร้อมกับแบบสอบถาม และแนบ QR Code เพื่อให้สะดวกต่อการตอบแบบสอบถาม จำนวน 97 ชุด ไปยังโรงเรียนเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ได้รับกลับคืนมา 97 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 15 วัน จากนั้นตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ เปรียบนำข้อมูลไปวิเคราะห์เชิงสถิติต่อไป

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา
สูงสุด และประสบการณ์ในการทำงาน ทำการวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และค่า
ร้อยละ (Percentage)

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ระดับปริญญาตรี	66	68.04
2. ระดับปริญญาโท	31	31.96
3. ระดับปริญญาเอก	-	-
รวม	97	100.00

จากตาราง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิ
การศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน
66 คน คิดเป็นร้อยละ 68.04 และระดับปริญญาโท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.96

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. 1 - 5 ปี	30	30.93
2. 6 - 10 ปี	29	29.90
3. 11 ปี ขึ้นไป	38	39.17
รวม	97	100.00

จากตาราง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง
1 - 5 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.93 ในช่วง 6 - 10 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อย
ละ 29.90 และในช่วง 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 39.17

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่
สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา
เขต 2 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน**

ข้อ ที่	รายการ	n = 97		ระดับ	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S.D.		
1	มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน	3.84	0.72	มาก	3
2	มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน	4.22	0.73	มาก	2
3	มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ	4.29	0.67	มาก	1
รวมเฉลี่ย		4.12	0.71	มาก	

จากตาราง พบว่า การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D.= 0.71) มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มาตรฐานที่ 3มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, S.D.= 0.73) ส่วนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.84$, S.D. =0.72) ตามลำดับ

รายการ	ประสบการณ์ ในการทำงาน	รายการ		
		1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	11 ปี ขึ้นไป
มาตรฐานที่ 1	1 – 5 ปี	-	0.60*	0.42*
มาตรฐานด้านคุณภาพของ ผู้เรียน	6 – 10 ปี	-	-	-
	11 ปี ขึ้นไป	-	-	-
มาตรฐานที่ 2	1 – 5 ปี	-	0.79*	0.66*
มาตรฐานด้านการจัดการ เรียนการสอน	6 – 10 ปี	-	-	-
	11 ปี ขึ้นไป	-	-	-
มาตรฐานที่ 3	1 – 5 ปี	-	0.73*	0.57*
มาตรฐานด้านการบริหาร จัดการ	6 – 10 ปี	-	-	-
	11 ปี ขึ้นไป	-	-	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
แนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต
2 ประกอบด้วย 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ทั้ง 3 มาตรฐาน พบว่าแตกต่างกัน
ทุกมาตรฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะสภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

แนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 2

มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน

สถานศึกษาควรส่งเสริมวินัยและความรับผิดชอบของผู้เรียน รวมถึงจัดกิจกรรมพัฒนา
ทักษะและทบทวนเนื้อหาการสอบสำคัญอย่างเหมาะสม ครูควรกระตุ้นความกระตือรือร้นใน
การเรียนรู้ผ่านสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ระดับประถมศึกษาต้องมีครูช่วยกำกับดูแล แนะนำ และสรุปสาระสำคัญร่วมกับนักเรียน พร้อมบันทึกผลเพื่อประเมินและพัฒนาเรียนรู้ต่อไป ควรใช้สื่อที่สวยงาม ทันสมัย และสอดคล้องกับเทคโนโลยี แต่ครูมีเวลาเตรียมสอนจำกัด และขาดแคลนสื่อการสอนที่เพียงพอ ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน

มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ชุมชน และนโยบายของภาครัฐ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจัดการเรียนการสอนผ่าน DLTV พร้อมดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์อย่างเหมาะสม

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทุกมาตรฐาน เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่าไม่สอดคล้องตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้ง 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน และมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ถูกออกแบบให้มีมาตรฐาน และแนวทางที่เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ หรือในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กที่เข้าร่วมโครงการ ครูและครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับข้อมูล และแนวทางการปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้ความคิดเห็นของครูและครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า สอดคล้องตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้ง 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน และมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' พบว่า ครูและครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูและครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานสูง มักจะคุ้นเคยกับรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาทางไกลแบบเดิมมากกว่า และอาจมีมุมมองที่เปรียบเทียบระหว่างระบบเก่ากับระบบใหม่ ในขณะที่ครูและครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยหรือเพิ่งเริ่มทำงาน อาจเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ง่ายกว่า และมีมุมมองที่แตกต่างจากผู้ที่คุ้นเคยกับระบบเดิม

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน สถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภาษาต่างประเทศในการทำงานและในชีวิตประจำวัน เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

2.มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการบันทึกผลหลังการสอนเป็นประจำ ครูสามารถประเมินผลว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ และนักเรียนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

3. มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการประเมิน หรือรายงานผลการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ (NEW DLTV) และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
2. ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแนวใหม่ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐฉิ สัมโพ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ รองคณบดีฝ่ายบริหารและพัฒนาคุณภาพนิสิตวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา, ดร.อาภาพรณ ประทุมไทย อาจารย์สาขาวิชาวัดและประเมินผลการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา และนายกฤษฎี กาบทุม รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วง ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณครูและบุคลากรของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูล และตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณครูบาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งปวง และคอยให้คำแนะนำระหว่างการศึกษาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว ที่สนับสนุน ให้กำลังใจ
ทุกเวลาที่เหนื่อยล้า ให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนสามารถทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *การปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษาขั้น
พื้นฐาน.
- กรธรรศ ประศาสน์นิช. (2564). แนวทางการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก
เขต 3. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- กรไกร ภูมิไสว. (2564). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วน
ร่วมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต
2. ใน *รายงานการวิจัย*. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- เกษศิริินทร์ พลจันทร์. (2554). การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวัง
ไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ใน *การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราช
ภัฏธนบุรี.
- เคนวัฒน์ ฤทธิธิน. (2559). การดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาด
เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. ใน *การค้นคว้า
อิสระปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จิราวุฒน์ ประสาททนกุล. (2559). การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียน
วังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อ่างทอง ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- จิตติวรดา จันทรแมน. (2564). การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. ใน *การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ณภัทร สุเทียนทอง. (2553). การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3. ใน *สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ทิวากร ดวงแก้ว. (2556). ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธนวัฒน์ สมบูรณ์. (2554). การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. ใน *การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. (2558). คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนปลายทาง. ม.ป.ท.: มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม.
- มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป.). *แนวทางการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ได้มาตรฐาน*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- วิวรรธน์ วรรณศิริ. (2558). การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. ใน *การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ศิริกานต์ จันทรศิริ. (2559). การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจรร Deming โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. ใน *การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศิริพร พรสิรินทิพย์. (2558). การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สมเกียรติ บุญรอด. (2561). การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. *วารสารสัททองมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, 24(2), 39–51.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). *แนวดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. (2567). *ข้อมูล BIG DATA สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปี 2567*. พะเยา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.
- ศิริพร บุญมา. (2562). การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- อดิพร เกิดเรือง. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 31(98), 180–195.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(1), 607–610.